

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

ČERVENEC 1999

ČÍSLO 7

2 Kč

Ze zasedání obecního zastupitelstva 27.5.99

- 1) Paní Petra Petreňová rezignovala na funkci člena obecního zastupitelstva a obecní rady. Obecní zastupitelstvo zvolilo novou členkou OR ing. Pavlu Hutařovou.
- 2) Obecní zastupitelstvo schválilo záměr obce převést z majetku pozemky parc. č. 1114/1 o výměře 3468 m², č. 1114/2 o výměře 138 m² a č. 1114/3 o výměře 142 m² v k. ú. Velké Vrbno. Dále schválilo záměr obce převést z majetku obce část pozemku parc. č. 160/1 o výměře 62 m² v k. ú. Staré Město.
- 3) Obecní zastupitelstvo ukládá obecní radě řešit soukromou osobou sjednaný nájem cesty od areálu firmy Ligra a. s. ve Stříbrnicích k domům na Novém Rumburku.
- 4) Obec Staré Město vlastní 1221 akcií Severomoravské energetiky. V současné době se přihlásilo několik zájemců o zprostředkování prodeje těchto akcií. Jelikož obec dostala akcie od státu, nesmí je prodat nikomu jinému než zase státu nebo jiné obci. Obecní zastupitelstvo odsouhlasilo prodat akcie prostřednictvím firmy, která nabídne společný postup obcí současně s nejvýhodnější finanční nabídkou.
- 5) Obecní zastupitelstvo se zabývalo majetkoprávním vyrovnáním mezi Obcí Staré Město a a. s. Ligra Staré Město. Dne 11.7.1995 uzavřela obec a Ligra a. s. smlouvu o sdružení za účelem dostavby a následného využití kotelny, parovodu a výměňkové stanice pro zajištění vytápění panelových domů v sídlišti Budovatelů. Ligra a. s. Staré Město do sdružení vložila projektovou dokumentaci, rozestavěné objekty a technické vybavení výměňkové stanice, obec vložila finanční prostředky ve výši 4.350 tis. korun. Po majetkoprávním vypořádání by měla být výlučným vlastníkem kotelny a výměňkové stanice na kotelně Ligra a. s. Staré Město,

výlučným vlastníkem teplovodu a původní výměňkové stanice (nyní požární zbrojnice) Obec Staré Město.

- 6) Firma DANWORK položí kompletně jednu stranu chodníku v Hanušovické ulici. Na opravu druhé strany chodníku byl zpracován rozpočet, od jehož výše bude odečten písek dodaný obcí a budou odečteny náklady spojené s úklidem asfaltu z parkoviště v Jesenické ulici.
- 7) Chodník mezi tokem řeky Krupé a areálem firmy PRO-BIO je po odstraňování povodňových škod na řečišti ve špatném stavu. Zástupci obce budou jednat o opravě s Povodím Moravy. Budou též reklamovat opravu obecní cesty v Chrásticích.

Ze zasedání obecní rady dne 31.5.1999

- 1) Ve čtvrtek 27.5.1999 byly za účasti zástupců chatařů a provozovatelů rekreačních zařízení a tajemníka OÚ posouzeny dopravní a další problémy v Hynčicích a byla dohodnuta opatření k nápravě. Pro značnou finanční náročnost budou navrhovaná opatření realizována postupně.
- 2) Obecní rada se zabývala daňovou výměnou k 30.4.1999. Nejvyšší příjem je v kapitole "daň z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti", který činí 1,85 % z ročního plánu (v roce 1998 byl 13,74 %).
- 3) Obecní zastupitelstvo odsouhlasilo na svém posledním zasedání prodej akcií SME. Obecní rada usoudila, že nejlepší nabídku na zprostředkování prodeje akcií podala firma HANÁKBROKERS a stanovila limitní cenu za prodej jedné akcie ve výši 2.500,- Kč. Firma HANÁKBROKERS provede za účelem prodeje akcií veřejné výběrové řízení a vybere kupce s nejvýhodnější nabídkou.
- 4) Obecní rada projednávala změnu sazeb za pronájem kulturního domu a stanovila tyto nové poplatky:

Z OBSAHU

- Ze zasedání obecní rady
- Telefony ve Starém Městě
- Záleží na úhlu pohledu
- Řidičův nepřítel číslo jedna se jmenuje C₂H₅OH
- ANENSKÁ POUŤ 1999
- Poděkování
- Step
- Upozornění
- Kulturní léto 1999
- Pohledy do minulosti
- Tip na výlet
- Cestovní ruch u nás letos příliš neroste
- Společenská kronika
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

Akce	velký sál	malý sál
prodejní akce	2.000,-	1.000,-
zábavy, plesy, diskotéky místních organizací (s kuchyňkou)	700,-	300,-
zábavy, plesy, diskotéky jiných organizací (s kuchyňkou)	1.000,-	400,-
oslavy místních občanů (s kuchyňkou)	400,-	200,-
oslavy místních občanů (bez kuchyňky)	200,-	100,-
kulturní a sportovní akce (divadlo, kino, koncert, turnaj a pod.)	0,-	0,-
schůzová činnost místních organizací	0,-	0,-
schůzová činnost cizích organizací (politické strany)	200,-	100,-
5) Turistické informační středisko zůstane ve stávajících prostorách v č. p. 156 do 31.8.1999, během září pak bude přesunuto do budovy radnice. Obecní rada navrhuje, aby nájemné, vytápění a spotřebu elektrické energie hradila obec, telefon, mzdy a režijní náklady bude hradit TIS.		

Ze zasedání obecní rady dne 14.6.1999

- 1) Obecní rada schválila částku 1.000,- korun na nákup cen pro kulturně-sportovní akci "Distanční dostih Králický Sněžník II", která se koná ve dnech 25. a 26. června 1999.
- 2) Obecní rada odsouhlasila uzavření jednotlivých částí Základní školy ve Starém Městě v následujících termínech:

materáská škola	26.7. - 20.8.
školní jídelna	26.7. - 20.8.
školní družina	12.7. - 20.8.

 Důvodem jsou opravy a údržba budov a čerpání dovolené.
- 3) Obecní rada pověřuje finanční komisi provedením kontroly účetnictví v základní škole za rok 1998 pro schválení roční uzávěrky.
- 4) Občané vlastníci kabelovou televizi žádají o rozšíření programů o GALAXII a VTV (místo POLONIE). Firma Kabel Plus bude požádána o možnost této změny.
- 5) Obecní rada jmenovala pana Karla Dulovce do funkce předsedy kontrolní komise.
- 6) Finanční komise provedla ocenění majetku umístěného na ubytovně v č. 24. Ceník bude vyvěšen 30 dnů na úředních deskách a po uplynutí této doby bude uskutečněn prodej.
- 7) Na dokončení chodníků v Hanušovické ulici chybí přibližně 250 kusů dlaždic. Obecní rada navrhuje zakoupit zámkovou kostkovou dlažbu a vydláždít některé plochy, kde se už nebudou provádět výkopové práce (např. východní strana náměstí) a vytrhanými dlaždicemi dokončit Hanušovickou ulici.
- 8) Obecní rada projednala usnesení vlády, která se zabývá problematikou tzv. počítačového roku 2000 a celostátně přijatými opatřeními k jeho řešení. Pověřuje tajemníka OÚ řešením problému roku 2000 zejména s ohledem na potřebu eliminace možných negativních dopadů na úroveň počítačového řízení, zpracování vedených agend a tím i zabezpečení řádné péče a poskytování služeb občanům.
- 9) Je třeba vyhlásit výběrové řízení na položení nové podlahy v tělocvičně a na zhotovení fasády na domě č. 70 na náměstí. V rámci opravy fasády je třeba vyřešit i výlohy osazené v domě č. 70. Práce musí být provedeny podle vypracované studie západní strany náměstí.
- 10) Obecní rada se zabývala výší poplatků za pronájem veřejného prostranství pro stánkový prodej. Počínaje dnem 1.7.1999 bude prodej povolen pouze v obecním stánku před prodejnou JEDNOTA za nájemné ve výši 300,- Kč. Jinde prodej povolen nebude.

- 11) Členové spolku Beton Burker Club Kronfelzov předložili obecní radě návrh prohlídkových tras po pohraničním opevnění z let 1936 - 1938 v oblasti Starého Města. Rada souhlasí s vytýčenými trasami, jen lávku přes Krupou doporučuje v souladu s územním plánem umístit níže po toku řeky do prostoru pod fotbalovým hřištěm. Bude tak zachována návaznost na kapličku na Květné, kde bude jeden z výchozích bodů jednotlivých tras. Bude třeba zjišťovat vlastníky všech pozemků dotčených trasou prohlídky.
- 12) V květnu byl proveden audit hospodaření obce k 31.12.1998 se závěrem "schválit bez výhrad". Obecní rada doporučuje zastupitelstvu hospodaření obce za rok 1998 též schválit.

Telefony ve Starém Městě

Původní telefonní kabelizace ve Starém Městě pochází z roku 1952 a je ještě částečně využívána. V rámci výstavby UTO Šumperk v letech 1963 - 1965 byla vystavěna automatická telefonní ústředna typu P 51 o kapacitě 200 přípojek s napojením přes dálkový kabel Šumperk - Branná - Staré Město na uzlovou ústřednu Šumperk. V té době proběhla i výstavba místní telefonní sítě s napojením na kabelizaci z roku 1952.

K rozšíření sítě došlo v roce 1975 směrem na Vrbno, v roce 1988 směrem na Chrástice a Novou Seninku a v roce 1991 byl s výstavbou dálkového optického kabelu Branná - Staré Město připojen Hajmrov.

V lednu roku 1996 byla v obci uvedena do provozu digitální ústředna RSU o kapacitě 376 přípojek Tato ústředna je připojena na HOST Šumperk již zmíněným optickým kabelem. V tomto roce zde proběhla rozsáhlá výstavba účastnické přípojné sítě s připojením místních částí Květná a Stříbrnice.

Další výstavba účastnické přípojné sítě byla realizována v roce 1998 s dálkovým optickým kabelem Staré

Město - Hanušovice v jižní části Starého Města. Byly zde ponechány i rezervy pro Chrástice, Hynčice pod Sušinou a Štěpánov.

V letošním roce bude telefonní síť ve Starém Městě dokončena v lokalitách sídliště Budovatelů, ulice Nádražní, Erbenova, Sportovní, Lipová a sídliště Květná. Na tuto část rozvodů bylo vydáno územní rozhodnutí a v současné době probíhá stavební řízení.

Další výstavba je plánována na roky 2000 - 2003, a to trasy Staré Město - Chrástice a Staré Město - Štěpánov, Hynčice pod Sušinou, na které již bylo zahájeno územní řízení, a trasa Květná - Kunčice.

□ (red)

ZÁLEŽÍ NA ÚHLU POHLEDU

Máte-li průměrný příjem, obyčejné auto a kouříte, bude se vám od července žít zase o něco hůř. Ale vlastníte-li prosperující firmu či vaše příjmy přesahují milión ročně, od počátku příštího roku zaplatíte státu méně.

Jsou to bezesporu dobré zprávy pro firmy, kterým se zdanění sníží. Také pro ty nejlépe placené - i jejich daňová povinnost totiž poklesne. Státní rozpočet pookřeje a vláda si může tleskat - zvýšení příjmů plynoucích ze spotřebních daní přijde již teď v létě, kdežto pokles příjmu peněz do státní kasy až v příštím roce s prvními daňovými zálohami. Navíc je to pro vládní kabinet výhodná výměna. Spotřební daně se lépe vybírají a dají se také přesněji naplánovat.

Na druhou stranu je třeba připomenout, že zvýšení ceny pohonných hmot má též negativní dopady. Kromě léty ověřené zkušenosti, že prodejní ceny se zpravidla zvednou více než daň, je to především vliv tohoto kroku na všechny sféry ekonomiky. Protože ať už pečete rohlíky nebo stavíte dům, růst cen benzínu a nafty se promítne do zvýšení nákladů. To s sebou samozřejmě nese vyšší ceny veškerého zboží, a tedy i tlak na inflaci. Argument o nutnosti zvýšit spotřební daně na úroveň EU může jen těžko obstát, když si uvědomíme, kolik do našeho vstupu ještě zbývá času. Naopak snížení daně z příjmu pro firmy znamená oživení ekonomiky a možnost zaměstnat více lidí.

Co si ale mají obyčejní lidé myslet o tom, že spotřební daně se zvýší všem, ale z příjmů odvedou méně firmy a bohatí? Se zdražením se jistě lépe vyrovnají právě ti majetnější.

□ MV

Řidičův nepřítel číslo jedna se jmenuje C_2H_5OH

Dopravní nehody, které mají na svědomí opilí řidiči, mají zpravidla ty nejtěžší následky. Svědčí o tom statistiky i lékařská dobrozdání. Vliv alkoholu na jednání člověka je u každého jedince různý, ale v určitém stupni selhávají zábrany.

Pouze u nízkých hladin alkoholu v krvi platí, že u člověka, který alkoholické nápoje konzumuje pravidelně, dochází k ovlivnění jeho jednání méně než u člověka, který není na alkohol zvyklý. Při vyšších hladinách však již korigující mechanismy přestávají fungovat. Naopak skupina lidí navyklá alkoholu podléhá neopodstatněně sebedůvěře, což bohužel vede v kritický okamžik k neovládání vozidla.

Hladina 0,5 promile alkoholu v krvi znamená sice minimální ovlivnění člověka alkoholem, ale pokud řídí vozidlo, může již i tato hladina znamenat chybný odhad rychlosti a zpomalení jeho reakce. Mírně oslabeno může být i zrakové vnímání a z toho pramenící jednak odhad vzdálenosti, jednak zhoršené vnímání pohyblivých zdrojů světla.

Hladina 0,8 promile je světově uznávané rozhraní, při němž již řidič není schopen bezpečně řídit vozidlo. Jeho zrakové vnímání je oslabeno o 15 %, reakce jsou zpomaleny a zhoršuje se i sluch. Nebezpečné je především zvýšení sebedůvěry. Při tzv. mírné opilosti (1,00 - 1,49 promile) je již řidič absolutně neschopen bezpečně řídit motorové vozidlo.

Měření hladiny alkoholu v krvi se provádí jednak orientačně, jednak laboratorně. Orientačně se měří známými detekčními trubičkami Altest nebo pomocí dechového analyzátoru. Detekční trubička ukáže, zda se v řidičově dechu nachází nebo nenachází alkohol. Dechový analyzátor je schopen určit i množství alkoholu obsažené ve vydechaném vzduchu.

Laboratorní měření hladiny alkoholu pro soudní účely se provádí v laboratorních Ústavu soudního lékařství. Krev pro tento účel odebere v množství kolem 5 ml lékař zpravidla na žádost policie a pečlivě uzavřenou zkumavku předá Ústavu soudního lékařství. Samotné měření hladiny alkoholu v krvi se provádí jednak chemickou zkouškou, jednak pomocí tzv. plynových chromatografů. Pro trestní účely se používají obě metody pro každý vzorek, aby se vyloučil omyl nebo přístrojová chyba.

Důležité ovšem není jen to, jaká byla hladina alkoholu v krvi v době odběru, ale především, jaká byla v době, kdy došlo k trestnému činu. Součástí určení této hodnoty je zpětný propočet. Ten vychází ze skutečnosti, že alkohol (správně etylalkohol chemického vzorce C_2H_5OH) se v organismu odbourává v podstatě konstantní rychlostí a k jeho odbourávání dochází prakticky od okamžiku, kdy se do krve dostal.

Zatímco, pokud jde o řidiče ovlivněné alkoholem, má dnes policie dostatek možností jejich kontroly a nepůsobí jí potíže opatřit nezvratné důkazy, proti řidičům ovlivněným jinými drogami stojí zatím dosti bezbranná.

□ (jm)

ANENSKÁ POUŤ 1999

V pátek 23.7.

- Od 21.00 hodin lampionový průvod městem od kostela sv. Anny zpět na náměstí.
- Ve 21.30 hodin při umělém osvětlení pohádka v provedení brněnských divadelníků RADIM "O Zlatovlásce".
- Ve 22.30 hodin vystoupení folkové skupiny ATA AVA.

Během celého večera bude přímo na náměstí zajištěno občerstvení.

V sobotu 24.7.

- Od 10.00 hodin slavnostní průvod městem za zvuků živé lidové hudby s krojovanými páry z jižní Moravy.
- Od 13.00 hodin vystoupení jihomoravských tanečníků na České besedě.
- Od 13.30 koncert lidové hudby Loštická veselka.
- Od 15.00 hodin vystoupení dětské lidové hudby z Veselí na Moravě.
- Od 16.30 šermířské představení.
- Od 17.00 hodin koncert rockové skupiny Pangea.
- Od 20.00 hodin v kulturním domě taneční zábava, hrají dvě kapely.

Občerstvení - atrakce - kolotoče po celý den!!!

V sobotu bude náměstí po dobu akce pro dopravu uzavřeno!

PODĚKOVÁNÍ

Dovolte nám tímto vyjádřit poděkování paní učitelce Libuši Šimové z Mateřské školy ve Starém Městě za výuku německého jazyka. Díky odpovědnému přístupu a velkému pracovnímu nasazení zvládly děti lehce učivo a do každé hodiny se těšily. Závěrečná besídka byla ukázkou příkladné práce.

Děkují rodiče dětí.

STEP

V měsících květnu a červnu se uskutečnil pro žáky naší školy kurz stepu pod odborným vedením učitelů taneční školy ze Šumperka.

Děti děkují firmě Pešek V., J. - PAS za zhotovení plíšků na boty pro stepařské vystoupení na školní akademii.

Hodnota sponzorského daru činí 6.000,- Kč.

□ Ludmila Macháčková,
Jana Chytilová

UPOZORNĚNÍ

Obecní knihovna ve Starém Městě upozorňuje své čtenáře, že po dobu hlavních školních prázdnin se budou půjčovat knihy pouze jeden den v týdnu, a to ve čtvrtek od 12.30 hodin do 18.00 hodin. V pátek bude knihovna uzavřena. Vedoucí knihovny zároveň žádá všechny čtenáře, aby co nejdříve vrátili do knihovny všechny knihy vypůjčené do konce května.

KULTURNÍ LÉTO 1999 ČERVENEC

— 23. a 24.7. Anenská pouť (blíže samostatná upoutávka).

SRPEN

— 20.8. Kulturní dům k roku seniorů připravil "Zpívám a to mi stačí". Účinkují herci slezského divadla v Opavě. Začátek ve 20.00 hodin ve velkém sále KD. Zajištěno občerstvení.

ZÁŘÍ

— 8.9. Schubertovo léto 99. V 19.00 hodin koncert Adamusova tria. Na programu budou mimo jiné skladby J. S. Bacha, L. van Beethovena, W. A. Mozarta, J. Suka, R. Schumanna, F. Schuberta a jiných.

Na všechny tyto akce jste srdečně zváni.

□ V. V. - kulturní dům

Pohledy do minulosti

56. ČÁST

Deník MF Dnes zveřejnil 18.3.1999 článek s titulkem "Znak Starého Města pod Sněžníkem symbolizuje hornictví", jehož autorem je olomoucký heraldik Jiří Louda. Říká se v něm mimo jiné: "První zpráva o Starém Městě je z roku 1325, ale jeho založení spadá do předchozího století. Latinsky se tehdy nazývalo Antiquum Goldek, německy pak Altstadt. Roku 1391 udělil markrabě Jošt Starému Městu olomoucké městské právo, a to spolu se Šumperkem (obě města byla ovšem poddanská), ale roku 1470 za bojů vojsk Jiřího Poděbradského s vojsky uherského krále Matyáše Korvína bylo město vypáleno a své dosavadní postavení ztratilo."

Otázka udělení městského práva r. 1391 byla pro nás novou věcí, neboť z listinného materiálu obce z první poloviny tohoto století víme, že tehdejší představitelé města se marně snažili nadřazeným orgánům svá městská práva prokázat. O vysvětlení a o další informace jsme požádali autora článku a pracovníky Vlastivědného muzea v Šumperku. Pan Louda nám odpověděl obratem, ale nic nového nám nemohl sdělit. "Ztotožnění v listině uvedeného Altgoldeku se Starým Městem nelze přesvědčivě dokázat. Jeví se však být velmi pravděpodobné, rozhodně více, než tvrzení, že Altgoldek byl nějaký hrádek v okolí Šumperka", napsal nám mimo jiné. Okresní Vlastivědné muzeum nám doporučilo Mgr. Polácha, archiváře MěÚ Šumperk, protože zmíněná Joštova listina se týká především Šumperka. Jeho stanovisko k uvedenému problému je však zcela opačné. Při návštěvě v Šumperku mně řekl asi toto: "To, že v listině uváděný Altgoldek by mělo být dnešní Staré Město, uvedl před cca 200 lety topograf Schwoy v knize Topografie Moravy. Od té doby toto ne

zcela prokázané tvrzení opakují i někteří další vykladači Joštovy listiny. K té je však třeba ještě poznamenat, že její dnešní podoba, jak je uvedena ve sbírce Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae (CDM), pochází až z doby Marie Terezie a byla uveřejněna v její potvrzovací listině. Originál listiny se nazachoval. Přepis nemusí být přesný. Navíc Joštova listina neznamena povýšení na město. Jde v ní pouze o udělení určitých městských práv. Jedním z nich bylo i právo odúmrti (t. j. právo panovníka na majetek, který nemá přímého dědice). Jošt se ho touto listinou vzdává v Šumperku, Frankštátě (dnes Nový Malín) a Altgoldeku ve prospěch nejbližších příbuzných. V listině jsou jmenovány i další obce z okolí Šumperka - Rapotín, Losiny, Vikýřovice a Bratrušov. Všechna tato místa byla v minulosti se Šumperkem svázána různými břemeny. Jmenování Altgoldeku mezi nimi znamená, že i jemu by měly příslušet stejné podmínky určité podřízenosti, ale to se o Starém Městě říci nedá. Navíc se pan Polách domnívá, že v Joštově době bylo Staré Město, natolik významným střediskem těžby vzácných kovů, že by mu markrabě v případě udělení určitých práv věnoval samostatnou listinu. Podle něho by se tedy spíše mělo jednat o nějaké sídlo v okolí Šumperka, určité údaje ukazují, že by to mohl být nějaký hrádek v okolí Nového Malína."

Za této situace bylo tedy žádoucí zjistit, jak vypadá text, ve kterém se Joštova listina pro dnešní časy zachovala. V okresním archívu jsem získal celkem její tři podoby. Faksimile č. 1 ukazuje malou část nejstarší z nich. Její originál o rozměrech cca 60 x 25 cm má 5 odstavců a je v okresním archívu evidován jako neověřený a do němčiny přeložený opis, který pochází z doby

kolem r. 1450 a obsahuje listinu danou Albrechtem, vévodou rakouským a markrabětem moravským v Brně 14.2.1437 (první odstavec), kterou se potvrzuje listina Václava IV. z 22.2.1419 (druhý odstavec), jež zase stvrzovala námi uvažovanou listinu markraběte Jošta z 9.7.1391 (třetí a nejdelší odstavec). Obsah čtvrtého a pátého odstavce zatím neznám. Druhá podoba Joštovy listiny byla uveřejněna ve XII. knize CDM v originálním znění, tedy v latině, a v ukázce č. 2 uvádím jejich prvních šest řádků se jmény obcí. Listina je uvedena německým textem: Markrabě Jošt osvobozuje město Šumperk od odúmrtě a uděluje mu právo mílové. Za textem pak následuje: Uveřejněno ve stvrzovací listině císařovny Marie Terezie 7.7.1747.

Třetí, a to české znění Joštovy listiny, uvádí autor Vlastivědy moravské J. Březina. Cituji ho i s jejím úvodem: "R. 1391 pustil markrabě Jošt poddaným svých osad a statků, totiž městu Šumperku městysům Frankštátu a Starému Městu (Antiqua Goldek) a příslušným dědinám odúmrtí a obdaroval Šumperk týmiž právy, jaká mělo hlavní město Olomouc, např. mílovým právem pro vystavování svého piva a právem provozování řemesla. Tato nejstarší latinská listina zní v překladě: My, Jošt, z Boží milosti markrabě a pán Moravy oznamujeme všem společně tímto listem, že ze zvláštní přízně obdarováváme naši dobroty a milosti žádající věrně poddané, měšťany a obyvatele města Šumperka, Frankštátu a St. Města s vesnicemi k nim příslušejícími, jakož i rychtáře Vickera ve Velkých Losinách, Václava v Rapotíně, Petra v Petrovicích, Mikuláška řečeného Betenella ve Vikýřovicích a Hanuše v Bratrušově, aby, kdykoli některý ze jmenovaných měšťanů, obyvatelů a rychtářů bez dětí a potomků zemře a z tohoto světa odejde, jeho movité i nemovité statky, jakkoli se budou jmenovat a v číkoli držení budou, nepřipadly nám, nýbrž bez jakékoli překážky jejich nejbližším pokrevním příbuzným. Také dáváme a udělujeme ze zvláštní milosti měšťanům a obyvatelům města Šumperka, a to jak nynějším, tak i budoucím jejich dětem a potomkům, veškerá práva, která má od nás odedávna naše

Wir, der Fürst Marggraf von Margheim und Graf
für Stadt, Schöperk, Frankstätt, Alt Goldensteyn, Land a
vong des Fürstbischöflichen Fürstlichen Herrn Jošt Marggraf
ist befohlen von uns für die vorgenannten Orte

V textu vidíme všechny tři místní názvy včetně Alt Goldensteyn.

Nos Jodocus dei gratia marchio et dominus Moraviae. Notumfacimus tenore prae-
sentium universis. quod ex specialis nostri favoris bonitate et gratia cupientes nostrorum
fidelium subditorum videlicet civitatis Schomberg, Franckenstat et Antiquae Goldes et omnium
villarum ad civitatem et oppida praedicta ab antiquo spectantium civium et incolarum eorundem
ac Wickerii in Ulrichsdorf, Wenceslai in Reypotendorf, Petri in Petersdorf, Nicklini dicti
Betenel in Weykersdorf et Hanuschii in Bradruschendorf villarum nostrarum ad praedicta

Koncovku -es v názvu naší obce přijal i L. Hosák ve své encyklopedii, ale nevysvětluje ji. Je to dost výrazný rozdíl proti tradičním GOLDEK, GOLTEKE, GOLDENEK (Ecke = kout, roh).

město Olomouc, a při kterých je dobro-
tivě necháváme, a chceme, aby se ve
všech alespoň míli od jmenovaného
Šumperka vzdálených neprovozovalo
žádné řemeslo, nýbrž aby venkovský lid
docházel k řemeslníkům do Šumperka.
Také nesmí nikdo v okruhu 1 míle od
Šumperka vařit pivo, péci chléb a pro-
vozovati kovářství. My chceme, aby se
lid, pokud bude čeho potřebovat z těch
věcí, obracel na Šumperk. Nikde ať není
míli daleko kolem Šumperka ševce,
krejčího, kováře nebo jiného řemeslní-
ka než v Šumperku; v tom ať je jich dosti
a schopných. Dáno v Olomouci první
neděli před sv. Marketou (9/7) r. 1391."

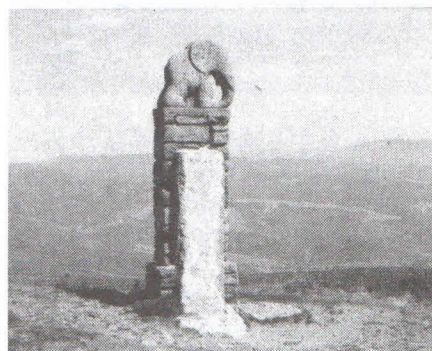
Z obsahu je především patrné, že
Březina zde uvádí název Staré Město,
i když cizojazyčné texty uvádějí Anti-
quae Goldes a Alt Goldensteyn. Patří
tedy k těm, kteří nepochybují o
správnosti výkladu tohoto místního
jména podle Schwoye. Navíc k tomu
ještě ve III. kapitole své vlastivědy
uvádí: "Jisto je, že v r. 1361 bylo Staré
Město opět jako zeměpanský statek
(tedy ne poddanské město jak uvádí
Louda) v držbě jistého pána z Gluboše,
jenž pocházel z rodiny usedlé na
kladském území, a že mu v r. 1391
markrabě Jošt vedle jiných ještě míst
Šumperska pustil odúmrť." Zároveň je
ovšem z českého textu patrné, že olo-
moucká městská práva a právo mílové,
zde udělovaná, se týkají jen samotného
Šumperka. Listinu tedy nelze považo-
vat za doklad o povýšení naší obce na
město. Kromě textu o tom svědčí i la-
tinský výraz "civitatis", který předchází
jmenování všech tří sídel a který je třeba
v tomto případě číst jako "město". Je
zde uveden v jednotném čísle a patří
tedy jen Šumperku. Na druhé straně si
ale přece jen myslím, že listina se týká
naší obce. Hlavně proto, že to tak uvá-
děl jak J. Březina, který byl uznávanou
autoritou pro regionální historii, tak i
např. L. Hosák, autor dvoudílné
encyklopedie Místní jména na Moravě
a Slezsku. Za povšimnutí snad ale stojí
i důvody politické a geografické té

doby. Tak např. se lze právem domní-
vat, že markrabě Jošt potřeboval v té
době posílit svou pozici na severní Mo-
ravě ve sporu s bratrem Prokopem,
který údajně nechtěl uznávat jeho titu-
lární autoritu a měl zde v té době dosti
silnou pozici (Úsovsko). Za této situace
jistě stálo Joštovi za to získat na svou
stranu nejen Šumperk - kvetoucí ře-
meslné a obchodní centrum, jehož pra-
vomoce v té době sahala až po Hynčice
na Moravě -, ale připomenout se i
v místech dále k severní hranici země.
Vždyť přece právě tudy vedla důležitá
obchodní cesta do Slezska. I mgr. Po-
lách ve své práci o našem kostele o tom
píše: "Pro vývoj Starého Města a pocho-
pení jeho historie byla vždy velmi dů-
ležitá jeho poloha, protože údolím řek
Moravy a Krupé vedla nejkratší cesta
z Moravy přes Kladsko do sousedního
Slezska." Odpovědět na otázku, proč
tak Jošt neučinil samostatnou listinou,
ale neumím. Snad mu odúmrť pro Staré
Město nepřipadala tak důležitá. Dále si
myslím, že je třeba vzít v úvahu i vznik
rozlišujícího přívlastku "antiquus" -
starý, starodávný. Ten musí mít v dané
situaci své místní i časové vysvětlení.
U nás nejprve Goldek, pak vedle nový
Goldenstein (Kolštejn), a teprve potom
Starý Goldek jako rozlišení. Ale pro
situaci v okolí Šumperka - Malína to
zatím známo není. V této situaci se ale
nemohu nevyjádřit k oběma zde uvede-
ným názvům - latinskému Antiquae
Goldes a německému Alt Goldensteyn.
U obou totiž chybí ona důležitá část
složeniny našeho místního jména - Ecke
= kout, roh, která byla v nejstarší histo-
rii základní částí pojmenování pro naši
obec. To je něco, co v souvislosti s po-
chybnostmi o přiznání této listiny i Sta-
rému Městu se mně nezdá
bezvýznamné. Tam vidím největší
problém při výkladu. Německý výraz
by se snad dal vysvětlit tím, že pisatel
chápal celou oblast jako Goldenstein a
jeho naši část pak upřesnil výrazem
"starý". Ale latinské Goldes? Napadlo
mě, zda uvedené -es nemohlo vzniknout

ze slova Erz = ruda, ale to už jsou oprav-
du jen dohady.

Zřejmě pro naši dávnou minulost
platí to, co mně na rozloučenou řekl pan
Polách: Ve staroměstské historii je ještě
hodně bílých míst, hodně neznámého,
víc, než jsme dnes ochotni připustit.

□ V. Černý, kronikář

Tip na výlet

Řeka Morava, řeka Krupá a také je-
jich přítoky způsobily před dvěma lety
ve svém okolí přírodní povodňovou ka-
tastrofu a odborníci dlouho diskutovali
o tom, zda průtoky a hladiny dosáhly
úrovně stoleté vody či zda byly hodnoty
ještě řádově vyšší. Cílem tohoto puto-
vání je právě pramen Moravy, který se
nalézá pod vrcholem Králického
Sněžníku.

Masív Králického Sněžníku je sa-
mostatnou horskou skupinou v sou-
sedství Jeseníků a Rychlebských hor,
která je jen o necelých sedmdesát metrů
nižší než nejvyšší bod Jeseníků a Mora-
vy vůbec - Praděd. Vrchol Sněžníku leží
1424 metrů nad mořem a jeho poměrně
rozsáhlým plochým temenem prochází
hranice mezi Českou republikou a
Polskem a zároveň i historická hranice
království Českého, markrabství Mo-
ravského a hrabství Kladského.

Jedna z možných turistických tras
na vrchol vede od nádraží ve Starém
Městě a měří kolem 14 kilometrů. Po
modré značce opustíte Staré Město

Životní jubilea v červenci

83 let

Zdeněk Pavlů

31.7.1916

Česká č. 178

Jubilantovi přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

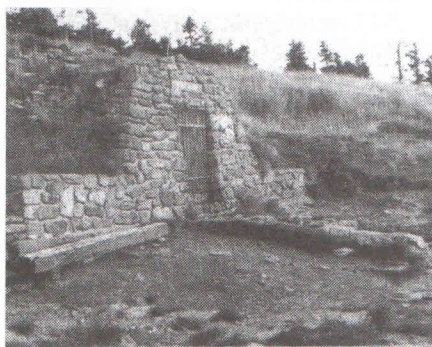
Úmrtí

Štefan Příhoda

19.6.1999

Pionýrská č. 350

67 let

směrem na Stříbrnici. Stoupavý začátek trasy je lemován obrannými pevnostkami z let 1936 - 1938. Po třech kilometrech cesty po náhorní rovině sestoupíte do obce Stříbrnice, jejíž název připomíná, že se zde v minulosti dolovalo stříbro. U kostela z r. 1750 přejdete na žlutou značku, která vás provede obcí a po dosti strmém stoupání podél lyžařského svahu vás dovede až k útulné chatě Návrší v nadmořské výšce 899 metrů. Chata je nejvýhodnějším místem k nástupu túry na Králický Sněžník a místem, odkud se otvírá nádherný výhled do staroměstské kotliny a na masív Jeseníků.

Žlutá značka se vyvíhne na silničku, která překonává potok Stříbrník a stoupá k rozcestí nad Adéliným pramenem. Tady narazíte na červenou a modrou značku, po kterých pokračujete vlevo. Stoupáte po silničce, pak vpravo po cestě na lesní rozcestí a dále po písčité cestě. Postupně se odhaluje pohled na kupoli Králického Sněžníku. Z dalšího rozcestí vás žlutá značka dovede kolem chaty se stanicí Horské služby až k obezděnému prameni v jižním svahu Sněžníku. Zde se v nadmořské výšce 1380 metrů rodí největší moravská řeka - Morava. Odtud až do ústí do Dunaje ji čeká cesta dlouhá 353 kilometrů. Voda v prameni je samozřejmě pitná.

Náročná, ale úchvatná je cesta z Chastic. Od hájovny na Bystřině se trasa dostává proti hlavnímu masívu po-

hoří do údolí Prudkého potoka, který většinu toku tvoří kaskády a vodopády až po Mokřiny (4,5 km). Jsou zde vidět důsledky silné erozivní činnosti vody, místy je nutné podlézat padlé stromy. Trasa je převedena na lesní cestu, která sloužila koncem první republiky jako vojenská a kolem ní jsou ještě patrné základy kasáren. Cestou ke hřebeni je řada pevnůstek obranného valu a trasa je vedena bývalými střeleckými průseky. Vrchol Sušiny (od Bystřiny 6,5 km) poskytuje průzorové výhledy na holinu Králického Sněžníku za údolím řeky Moravy a jižní část Orlických hor. Je to romantický úsek cesty přes řadu malých rašelinišť, místy se jde i po povalovém chodníčku. Po třech kilometrech se dostanete na rozcestí a odtud opět po žluté k prameni Moravy.

Od pramene vede až na vrchol Sněžníku stezka s tyčovým značením. Cestou minete zbytky turistické chaty, ze které zůstala jen kamenná podezdívka, nedaleko ní je na kamenném podstavci nevelká kamenná plastika slona, kterou sem v roce 1932 dopravili a umístili členové německého uměleckého spolku. Stojí tu dodnes jako připomínka dávno zmizelých časů. Nejvyšším bodem hory je na první pohled kupa kamení uprostřed vrcholové plošiny. Ta je pozůstatkem kamenné rozhledny, která stála na polské straně do roku 1973. Z vrcholu hory je kruhový rozhled na Krkonoše, Orlické hory, Rychlebské hory, Jeseníky, a také do Polska - do údolí Kladské Nisy, která sbírá své vody na západních svazích masivu Králického Sněžníku.

Při popsání výstupu na vrchol je třeba počítat s vlastním občerstvením, zejména pitím, protože od chaty Návrší není na trasách ani na vrcholu Sněžníku žádná chata. Polovina cesty vede po kamenitých stezkách, proto je třeba doporučit odpovídající obuv.

□ ZP

Dne 17. července 1999
vzpomeneme

3. výročí úmrtí

pana Aloise Pušmana

ze Starého Města.

Stále vzpomínají manželka,
syn a dcery s rodinami.

Cestovní ruch u nás letos příliš neroste

Domácí cestovní ruch zaznamenává v letošním roce opět stagnaci. Ceny tuzemských pobytů se totiž přibližují cenám pobytů v blízkých zahraničních lokalitách. Klienti, kteří se přesto rozhodli strávit dovolenou v České republice, dávají přednost především pobytům u vody, velkému zájmu se těší i pobyty na horách nebo v lázních. Roste také trend aktivní dovolené na kolech, zájem je o vodácké zájezdy. Rodiny s dětmi preferují dovolenou v levnějších chatách a chalupách. Další část klientely dává přednost střední kategorii ubytovacích zařízení s rozšířenou nabídkou služeb jako je sauna, bazén, fitcentrum, masáže a další sportovní i kulturní programy.

**V domě č. 70
na náměstí ve Starém Městě
je otevřena prodejna**

PRŮMYSLOVÉ ZBOŽÍ

Nabízený sortiment:

- * kuchyňské potřeby
- * železářské zboží
- * elektrospotřebiče
- * barvy, laky
- * rozlévaný Jar, šampony
- * tekuté mýdlo, aviváž

Nově nabízíme

**triangl
LEASING**

- * domácí spotřebiče na splátky
- * bez úroků, bez ručitele
- * pojištění a doprava zdarma

**Všechny výhody na Vaší straně!
Neplatíte ani o korunu víc!**

Otevřeno:
pondělí až pátek
9 - 12 13 - 17
sobota
9 - 11

Těšíme se na Vaši návštěvu.

**Soukromá elektroopravna
ESPRO Jeseník**

provádí

ve Starém Městě a okolí

tyto opravy elektrospotřebičů

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény
- a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/401160

ESPRO - CHUDĚJ

Školní 52, 790 01 JESENÍK

K O U P Í M !

Jelení, srnčí a daňčí shozy
i trofeje, i značně poškozené,
jakékoliv - nabídněte.

Cena dle dohody. Platí stále.

Jozef Heldes

Jesenická č. 358

Staré Město pod Sněžníkem 788 32

ZEDNICTVÍ DIRBÁK

provede veškeré zednické práce
jako fasády, obklady, dlažby.

Vše v menším i větším rozsahu.

Zajišťujeme i rekonstrukce
rodinných domků.

Lukáš Dirbák

Kunčice č. 45

788 32 STARÉ MĚSTO P. SN.

tel.: 239544 (po 18 hod.)

mobil: 0603 889 554

Nově otevřená prodejna starožitností

"ANTI-K"

**u nádraží Jesenická č. 10, Šumperk
výkup a prodej všech starožitných předmětů,
i poškozených**

Prodejní doba: pondělí až pátek

9 - 12 13 - 17

**Vykupujeme starožitný nábytek vykládaný, intarzovaný,
vyřezávaný, zdobený perletí, mosazí, židle, stoly, stolečky,
pohovky, křesla, vitríny, skleníky, knihovny,
rohové poličky a jiné doplňky včetně pendlových,
sloupkových a hracích hodin.**

**Dále vykupujeme staré obrazy, lovecké a romantické motivy,
bitvy, akty, lodě, malby na skle a porcelánu,
sochy dřevěné, kamenné, pískovcové a kovové.
Dřevěné loutky, divadla a betlémy.**

Platba ihned a hotově.

tel. 0649/22 40 69

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

ČERVENEC 1999

3. sobota 20.00 hod Vstupné: 35,- Kč
CELEBRITY (113 min) *Komedie Woody Allena o spolku slavných amorálních osobností. Mládeži nepřístupný.*

10. sobota 17.30 a 20.00 hod Vstupné: děti 21,- Kč dospělí 35,- Kč
VELKÝ JOE (115 min) *Novodobý King Kong v dobrodružné komedii pro celou rodinu. Dabováno.*

12. pondělí 17.30 a 20.00 hod Vstupné: děti 19,- Kč dospělí 35,- Kč
PELÍŠKY (115 min) *Retrokomedie ČR. Druhé Vánoce pro každého. Nový film Jana Hřebejka o dětech a jejich rodičích.*

13. úterý 17.30 a 20.00 hod Vstupné: 31,- Kč
ZAKÁZANÉ OVOCE (123 min) *Kriminální komedie. Protiklady se přitahují ... V hlavních rolích George Clooney a Jennifer Lopezová*

Po dobu dovolené bude kino od 17.7. do 30.7. uzavřeno.

Ve vstupném je již zahrnuta 1,- Kč na fond kinematografie !!!

Členové klubu Čtyřlístek mohou

po předložení členské karty uplatnit slevu 10 %.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA!

Připravujeme na srpen: Návrat Idiota, Orlí oko, Utopenec na útěku, Popelka - věčný příběh, Stav obležení, Zamilovaný Shakespeare, Druhá nebo první, Královna Alžběta, Kult hákového kříže

Jednatel České pojišťovny, a. s.

Jana Trávníčková,

Jesenická č. 356, Staré Město,

tel. 239 243

nabízí

- veškerá životní a majetková pojištění
- odpovědnostní pojistky
- penzijní připojištění
- stavební spoření VSS KB
- činnost úvěrového poradce
- přepracování smluv (změny adres, příjmení, způsobu platby)

TAŽNÁ ZAŘÍZENÍ

zprostředkujeme, prodáme popřípadě i namontujeme na osobní i užitková vozidla. Na všechny vozy tuzemské i zahraniční vozidla všech dovážených značek.

Na osobní automobily zajišťujeme STK Přemysl Novotný

Jesenická 37,
788 32 Staré Město
tel.: 0649/239188

**Rekreatanti
Turisté
Chataři
Dětské tábory**

Motto: "Nejkrásnější pohled na svět je z koňského hřbetu..."

Stejně jako v předcházejících letech, i letos nabízíme široké veřejnosti v areálu u fotbalového hřiště vození na koních, jezdecký výcvik a turistiku na koních, a to:

v pracovní dny 16.00 - 18.00 hodin

o sobotách a nedělích 9.00 - 12.00

14.00 - 18.00 hodin

Cena je jednotná a to 150,- Kč za hodinu a koně. Jezdění je vhodné si domluvit alespoň jeden den předem.

Bližší informace Vám poskytne ing. Panský, a to v pracovní dny po 15-té hodině a o víkendech po celý den doma nebo v jezdeckém areálu.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

ing. Zdeněk Panský, Květná 253, Staré Město

tel. 239 593